

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/684/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615213110
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7615213110.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Andrey Galdunovej vo veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly s.r.o., Ventúrska 16, Bratislava, proti žalovaným 1. E. Q., nar. XX.XX.XXXX a 2. F. Q., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom A., F. XXXX/X, zastúpení advokátom JUDr. Mariánom Rušinom, PhD., Košice, Kmeťova 24, o zaplatenie 7365,80 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku č.k. 11C/329/2015-65 z 22. októbra 2015 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v jeho napadnutej zamietavej časti.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom z 22.10.2015 rozhodol, že žalovaní 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 5.655,75 € s 5,5%-tným ročným úrokom z omeškania počnúc od 3.8.2013 do zaplatenia a k rukám právneho zástupcu žalobcu trovy konania 509,58 €, a to všetko v 50 € mesačných splátkach splatných vždy k 15-temu dňu v mesiaci počnúc od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol a konanie čiastočne, čo do zaplatenia istiny vo výške 1.516,20 € a úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 15,19 % ročne zo sumy 7784,97 € od 3.8.2013 do 19.3.2014, zo sumy 7.635,80 € od 20.3.2014 do 23.9.2014, zo sumy 7.555,80 € od 24.9.2014 do 19.11.2014, zo sumy 7.485,80 € od 20.11.2014 do 25.3.2015, zo sumy 7.365,80 € od 26.3.2015 do zaplatenia a úrokov z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy prevyšujúcej 5.849,60 € od 3.8.2013 do zaplatenia zastavil.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia istiny 7.365,80 € s príslušenstvom s odôvodnením, že medzi účastníkmi konania bola dňa 5.6.2012 uzatvorená zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 8.000 € na nákup spotrebného tovaru. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver 96 mesačnými splátkami po 151,65 €, pričom prvá splátka bola splatná 15.7.2012. Žalovaní svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas nesplnili, zaplatili iba sumu 2.150,40 €, a preto dňa 2.8.2013 sa stal splatným celý dlh žalovaných vo výške 8.235,80 € vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru.

Súd prvého stupňa zohľadnil názor žalovaných vyjadrený v odpore, v ktorom žalovaní poukázali na to, že z poskytnutého úveru vo výške 8.000 € plnili sumu 2.344,25 €, a to vrátane poplatkov. Poukázali na to, že v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v spojitosti s § 9 ods. 2 písm. f/,j/ a k/ citovaného zákona je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, a preto je žalobca oprávnený požadovať nanajvyš sumu 5.655,75 €, pričom požadovali určenie povinnosti plniť dlžnú sumu v splátkach po 50 € mesačne, pretože sa nachádzajú v ťažkej životnej situácii.

Pred pojednávaním vo veci samej doručil žalobca súdu čiastočné späťvzatie návrhu, v ktorom žiadal zastaviť konanie v časti istiny vo výške 1.516,20 € s príslušenstvom. Keďže došlo k čiastočnému späťvzatiu návrhu v časti istiny 1.516,20 € a zmluvných i zákonných úrokov, skôr ako sa začalo pojednávanie vo veci, súd v zmysle ust. § 96 ods. 1,2,3 O.s.p. v tejto časti konanie zastavil.

Aplikujúc ust. § 52 ods. 1,2,3, § 53 ods. 1,3,5, § 54 ods. 1,2 Obč. zák. spolu s § 2 písm. a/,b/, § 9 písm. f/,j/,k/ a § 11 ods. 1 písm. d/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy a s poukazom na čl. 3 ods. 1,2 Smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993, súd prvého stupňa uzavrel, že mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená dňa 5.6.2012 zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver, ktorý sa títo zaviazali zaplatiť v 96-tich mesačných splátkach po 151,65 Eur, teda celkove za poskytnutý úver vo výške 8000,- Eur sa zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 14558,40 Eur (96 mesiacov krát 151,65 Eur). V zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená ročná percentuálna miera nákladov vo výške 16,29%. Táto ročná percentuálna miera nákladov je zmluve uvedená nesprávne v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Pri výške úveru 8000,- Eur, 96-tich mesačných splátkach po 151,65 Eur, ročná percentuálna miera nákladov predstavuje 18,07 %. Zároveň zmluva neobsahuje konkrétne uvedenú dobu trvania a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a tiež priamo v zmluve nie je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Z uvedeného dôvodu, keďže RPMN bola v zmluve uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa a v zmluve absentujú náležitosti požadované § 9 ods. 2 písm. f/ a k/ podľa citovaného ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z. poskytnutý úver je nutné považovať za úver bez poplatkov a bez úrokov.

Zo strany žalobcu bolo preukázané, že poskytol žalovanému finančné prostriedky vo výške 8000,- Eur, ako to vyplýva z prehľadu predloženého žalobcom. Žalovaní však zaplatili žalobcovi sumu 2344,25 Eur, čo mal súd preukázané z prehľadu plnení úveru, preto súd konštatuje, že im vznikla povinnosť zaplatiť rozdiel medzi žalobcom poskytnutými finančnými prostriedkami t.j. sumu 5655,75 Eur (8000,- Eur - 2344,25 Eur) tak ako je to uvedené vo výroku rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol a nepriznal žalobcovi nárok na zvyšok požadovaného plnenia.

Úroky z omeškania prvostupňový súd žalobcovi priznal v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka poukajúc na vládne nariadenie č. 87/1995 Z.z. a avšak iba vo výške reálne poskytnutých výšok úveru t.j. zo sumy 5655,75 Eur. Úrok z omeškania bol žalobcovi priznaný odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru t.j. od 3.8.2013 a to vo výške 5,5%, pretože v čase mimoriadnej splatnosti už bola účinná novela uvedeného vládneho nariadenia č. 20/2013 Z.z. podľa ktorej bola výška úrokov z omeškania iba o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (0,50 + 5 perc. bodov). V prevyšujúcej časti nárok žalobcu na úroky z omeškania zamietol.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť na peňažné plnenie, toto sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí tak, že omeškanie s plnením jednej splátky ma za následok zročnosť celého plnenia. Žalovaní požadovali možnosť úhrady žalovanej čiastky v čo najnižších možných splátkach max. 50,- Eur mesačne. Konštatovali, že žalovaná v 1. rade je starobnou dôchodkyňou a jej jediným príjmom je starobný dôchodok 270,50 Eur, ktorý je zároveň jediným príjmom rodiny. Žalovaný v 2. rade je nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, momentálne bez príjmu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd prvého stupňa zvolil kompromis medzi návrhom žalobcu, ktorý požadoval splnenie celého dlhu v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a návrhom žalovaných o povolenie čo najnižších možných splátok, max. vo výške 50 Eur mesačne a povolil žalovaným úhradu dlžnej sumy s prísl. splácať v 150 Eur mesačných splátkach, (ktoré sú dokonca nižšie ako boli dohodnuté splátky úveru) pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich, v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na ich nepriaznivé sociálne pomery. Výšku splátky stanovil tak, aby istina mohla byť splatená v lehote do troch rokov odo dňa právoplatnosti rozsudku, pretože nižšie splátky by neprimerane predĺžili dobu splácania dlhu a zároveň by žalovaným ďalej narastal zákonný úrok z omeškania.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p., t.j. podľa úspešnosti v spore. Žalobca si návrhom uplatnil nárok na zaplatenie istiny vo výške 7.365,80 Eur, čo do sumy 1.516,20 Eur vzal žalobu späť, úspešný bol v časti čo do zaplatenia sumy 5.655,75 Eur, ktorá predstavuje 77 % z uplatnenej istiny a neúspech mal čo do zaplatenia istiny vo výške 1.710,05 Eur (z čoho suma 1.516,20 Eur bola ním vzatá späť, teda on zavinil zastavenie konania v tejto časti), čo predstavuje 23 % z uplatnenej istiny.

Žalobca mal teda úspech v 54 % (77 % mínus 23 %). Pri plnom úspechu žalobcu v spore náhrada trov konania by predstavovala sumu 943,68 Eur. Táto suma predstavuje zaplatený súdny poplatok z návrhu vo výške 441,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 502,18 Eur. Trovy právneho zastúpenia boli určené podľa vyhlášky č.655/2004 Z.z. za dva úkony a to prípravu a prevzatie zastúpenia (§ 14 ods. 1 písm. a/) a podanie návrhu na začatie konania (§ 14 ods. 1 písm. b/) po 200,85 Eur, k tomu režijný paušál dvakrát po 8,39 Eur. Spolu teda trovy právneho zastúpenia predstavujú 418,48 Eur plus 20 % DPH v sume 83,70 Eur. Žalobca bol úspešný len v 54 % a preto súd mu priznal náhradu trov konania vo výške 509,58 Eur čo predstavuje 54 % z jeho celkových trov.

Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie žalobca v rozsahu nepriznaného bezdôvodného obohatenia v zmysle § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p., t.j., že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobca poukázal na to, že žalobným návrhom sa domáhal voči žalovanému zaplata sumy 7.365,80 € s príslušenstvom a podaním zo dňa 16.10.2015 v súlade s ust. § 96 ods. 1 O.s.p. vzal návrh späť v časti prevyšujúcej bezdôvodné obohatenie, t.j. v časti istiny vo výške 1.516,20 €, ako aj v časti príslušenstva. Žalobca dôvodil, že nesúhlasí s posúdením veci, pokiaľ súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na vyplatenie plnenia z bezdôvodného obohatenia vo výške 5.655,75 € s príslušenstvom, ku ktorej sume súd dospel tak, že od sumy 8.000 € predstavujúcej výšku poskytnutého úveru odrátal sumu 2.344,25 € predstavujúcu sumu vykonaných úhrad zo strany žalovaných. Žalobca má za to, že súd dospel k nesprávnym záverom, čo sa týka výšky doposiaľ vykonaných úhrad žalovaného, pretože z potvrdenia o prijatých platbách (z výpisu úverového účtu žalovaného) je zrejme, že žalovaný uhradil spolu sumu vo výške 2.150,40 €, konkrétne do splatnosti dlžnú sumu 1.280,40 € a po splatnosti dlhu sumu 870 €. Súd prvého stupňa prirátal k uvedenej sume aj plnenie vo výške 193,85 €, ktorej splatnosť bola v súlade s bodom 5 časti 3 úverovej zmluvy odložená. Žalobca poukázal na to, že podľa bodu 5 časti 3 úverovej zmluvy v prípade, ak má klient problémy so splácaním úveru, môže požiadať CETELEM o odklad jednej alebo viacerých mesačných splátok alebo časti splátky. Ak CETELEM dá klientovi súhlas na odklad, je klient povinný zaplatiť poplatok za odklad mesačnej splátky vo výške stanovenej aktuálnym sadzovníkom poplatkov. Tento poplatok je splatný ku dňu povolenia odkladu mesačnej splátky alebo časti splátky. Odklad splátok je vo výpise z úverového účtu žalovaného nazvaný anulácia omeškania. Z výpisu z úverového účtu žalovaného je podľa názoru žalobcu zrejme, že k anulácii omeškania došlo dňa 28.3.2013 vo výške 193,85 €. Zápis zo dňa 28.3.2013 uvedený vo výpise z úverového účtu žalovaného, riadok č. 49, nemožno považovať za úhradu zo strany žalovaného, keďže žalovaný len požiadal o odklad splatnosti mesačných splátok spolu vo výške 193,85 €, pričom povinnosť zaplatiť túto sumu žalovanému nezanikla. Vzhľadom na uvedené žalobca žiadal, aby Krajský súd v Košiciach zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Žalovaní sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

Prvý a tretí výrok rozsudku (výrok o povinnosti žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť sumu 5.655,75 € s príslušenstvom a výrok o zastavení konania v časti istiny 1.516,20 € s príslušenstvom) nebol odvolaním napadnutý, preto nadobudol právoplatnosť a nebol predmetom preskúmania.

Odvolací súd prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p., keďže v posudzovanej veci nejde o žiadny z prípadov uvedený v § 214 ods. 1 O.s.p.), za dodržania podmienok stanovených v § 156 ods. 3 O.s.p., keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bez nariadenia pojednávania bolo riadne oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach, a to v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a rozsudok potvrdil v jeho napadnutej zamietavej časti podľa § 219 ods. 1 O.s.p., lebo z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov je vecne správny.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

Žalovaný podané odvolanie odôvodnil odvolacím dôvodom uvedeným v § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p., t.j. tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvého stupňa spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t.j. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O.s.p. a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti, zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti, alebo keď výsledky hodnotenia dôkazov nezodpovedajú tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O.s.p.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska skutkových záverov nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvého stupňa nezodpovedali vykonaným dôkazom, alebo že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli, alebo v konaní nevyšli najavo.

Odvolací súd poukazuje na to, že žalobou sa žalobca domáhal zaplata istiny 7.365,80 € s príslušenstvom a následne zobral späť návrh v časti istiny 1.516,20 € s príslušenstvom (v ktorej časti bolo konanie zastavené - III. výrok rozsudku), t.j. trval na žalobe v časti zaplata sumy 5.849,60 € s príslušenstvom .

Súd prvého stupňa prvým výrokom určil povinnosť žalovaných zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne istinu 5.655,75 € s príslušenstvom. Druhým výrokom zamietol žalobu v prevyšujúcej časti, t.j. v časti istiny 193,85 € a úroku z omeškania nad 5,5% (voči ktorému výroku žalobca podal odvolanie) .

Predmetom preskúmania tak bol iba zamietavý výrok, ktorým bol zamietnutý nárok na zaplata istiny 193,85 € s prísl.

Súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní vychádzal z prehľadu čerpania úveru a splácania splátok, ktorý predložil žalobca a z tohto prehľadu mal za preukázané, že došlo k úhrade spolu v čiastke 2.344,25 €, t.j. 2.150,40 € + 193,85 €, ktorá suma bola uhradená dňa 28.3.2013. Medzi účastníkmi konania nebola sporná úhrada sumy 2.150,40 €, avšak úhrada čiastky 193,85 € ostala spornou.

K námietke žalobcu, že uvedená suma 193,85 eur bola súdom nesprávne započítaná, pretože sa nejednalo o úhradu splátky zo strany žalobcov, odvolací súd poukazuje na to, že táto čiastka v prehľade platieb bola uvedená a zapísaná obdobným spôsobom ako všetky ostatné úhrady prijaté od žalobcov (s vyznačením znamienka +), z čoho jednoznačne vyplýva, že sa jedná o platbu, ktorú žalobca prijal od žalovaných. Pokiaľ žalobca poukazuje na to, že táto platba bola realizovaná v súlade s bodom 5 časť 3 úverovej zmluvy, a to v spojitosti so žiadosťou o odklad splátky (za ktorý je klient povinný zaplatiť poplatok za odklad mesačnej splátky vo výške stanovenej aktuálnym sadzovníkom poplatkov), odvolací súd poukazuje na to, že tak, ako je to zdôvodnené vo vzťahu k celej zmluve uzatvorenej medzi účastníkmi konania, uvedenú zmluvu je nevyhnutné považovať za bezúročnú a bez poplatkov, a preto žalobcovi nevznikol ani nárok na úhradu takéhoto zmluvne dojednaného poplatku. Preto aj úhradu sumy 193,85eur je nevyhnutné započítať ako úhradu realizovanú zo strany žalovaných na istinu, a preto súd prvého stupňa správne uzavrel, že žalovaní zaplatili spolu sumu 2.344,25 €, ktorú sumu odrátal od poskytnutej peňažnej čiastky 8.000 €. V nadväznosti na uvedené súd prvého stupňa správne určil výšku bezdôvodného obohatenia v sume 5.655,75 € (8.000 - 2.344,25 €) a v prevyšujúcej časti (t.j. v časti istiny 193,85 €) správne žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Súd prvého stupňa správne priznal žalobcovi úroky z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka poukazujúc na vládne nariadenie č. 87/1995 Z.z. zo sumy 5655,75 Eur, odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru t.j. od 3.8.2013 a to vo výške 5,5% a v prevyšujúcej časti úrokov žalobu zamietol.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietavej časti ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania a úspešným žalovaným trovy odvolacieho konania nevznikli, ani si ich neuplatnili.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.